

חוזת ביטוח קנאביס רפואי לעונת 2020

מבוא

פוליסה זו היא חוזת ביטוח

בין : המבוטח ששמו וכתובתו מפורטים ברשימה
(להלן: "המבוטח")

לבין : קנט- קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ
שכתובת משרדה הרשום בדרך מנחם בגין 74 תל-אביב
(להלן - "המבוטח")

ומכוחו, לאור פניית המבוטח למבטח בהצעה כתובה המצורפת בזה ומהווה את הבסיס לחוזת ביטוח זה על נספחיו וחלק בלתי נפרד ממנו, מסכים המבוטח, תמורת דמי ביטוח, לשפות את המבוטח בגין נזקיו, שייגרמו למבנה המבוטח ו/או לגידול המבוטח ו/או לרכוש המבוטח, וזאת כתוצאה ממקרה הביטוח, במשך תקופת הביטוח, עד תקרת גבול אחריות המבטח ובכפוף לתנאים, ההגדרות והסייגים בחוזת ביטוח זה וברשימה המצורפת אליו, ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו. למען הסר ספק מובהר בזאת, כי במקרה של סתירה בין חוזת ביטוח זה לרשימה, יכריע האמור ברשימה.

א. הגדרות

1. מקרה ביטוח נזקי טבע לגידול המבוטח

אירוע אחד או יותר מהסיכונים המפורטים דלקמן, שהתרחש במהלך תקופת הביטוח במבנה המבוטח וגרם באופן ישיר לנזק כמותי לגידול המבוטח, אלא אם הוגדר מפורשות אחרת:

א. קרה -

ירידת הטמפרטורה בשטח הגידול לאפס מעלות צלסיוס ומטה, כפי שתימדד בסוכה מטאורולוגית. למרות האמור לעיל, נזק קרה לגידול המבוטח הגדל בבית צמיחה מחומם יוכר בתנאי שארע אחד מן המקרים הבאים:

1. נזק הקרה הנו תוצאה רצופה וישירה של נזק שארע לבית הצמיחה המחומם ומנע את יכולת חימומו של הגידול המבוטח.

2. נזק הקרה הנו תוצאה ישירה של תקלה שארעה במערכת החימום של בית הצמיחה סמוך למועד הקרה ובתנאי שלא ניתן היה לתקנה עד מועד אירוע הנזק.

ב. סערה-

מהירות רוח ומשבי רוח חזקים מקומיים בערכים רגועים של לפחות 35 קשר באזור הגידול, כפי שתימדד בסוכה מטאורולוגית.

ג. ברד.

ד. שיטפון -

של מי גשמים, הפשרת שלגים ו/או עליה על גדותיהם או גובהם הרגיל של ים, אגם, נחל וכל מקווה מים אחר מחוץ לדרכי זרימתם הרגילות מעל או מתחת לפני הקרקע, לרבות עליית מי תהום וזרמי מים, שמקורם בשטחים הסמוכים לשטח הגידול המבוטח, הגורמים לסחף קרקע או לנזקים אחרים לבית הצמיחה המבוטח, לגידול המבוטח ולרכוש המבוטח, ובלבד שהשטח המבוטח היה מנוקז היטב.

ה. חום-

טמפרטורות גבוהות מ-39 מעלות צלזיוס - כפי שימדדו בסוכה מטאורולוגית, ובתנאי שגורם לנזק כמותי לגידול המבוטח, ובתנאי שהנזק יהיה גדול מ-15% בהשוואה ליבול הפוטנציאלי.

1. אש ונזק תאונתי -

ו/או אחד או יותר מאירועים דלקמן, למעט אם מקורו בתנור של המבוטח, שלא היה מבוטח אצל המבוטח בעת קרות הנזק.

1. אש כתוצאה מפגיעת ברק.
2. אש, עשן, פיח, או אדים בלתי צפויים הנפלטים מאש או מכל תהליך של חימום, הגורמים נזק לגידול המבוטח, לרבות נזקים שמקורם אינו ברכוש המבוטח.
3. נזק תאונתי על ידי כלי רכב, ציוד נע, מנופים, מכשירי הרמה, לרבות נזק עקב נפילות של משא או חפצים מהאוויר.
4. נזק תאונתי הנגרם לגידול המבוטח עקב דלקים ודשנים כתוצאה מהימלטות, התבקעות, הצפה, נזילה או עבירה על גדותיהם של דוודים, מיכלים, מערכות צנרת והסקה עקב התבקעות, ולמעט נזק למערכות עצמן.

2. פגיעה תאונתית -

פגיעה תאונתית כמוגדר בחוזה זה אשר גרמה לכשל באחד או יותר מהרכוש של המבנה המבוטח ואשר גרם נזק כמותי ישיר לגידול המבוטח, ובלבד שמקור הכשל ברכוש אחד או יותר שהיה מבוטח אצל המבוטח בעת קרות הנזק.

2. מקרה ביטוח אסונות טבע לגידול המבוטח

אירוע אחד או יותר מהסיכונים המפורטים דלקמן, שהתרחש במהלך תקופת הביטוח במבנה המבוטח וגרם באופן ישיר לנזק כמותי לגידול המבוטח, אלא אם הוגדר מפורשות אחרת:

- א. אירוע אקלימי.
 - ב. אירוע מחלה או תקיפת מזיקים.
- ובלבד שהתקיימו כל התנאים המקדמיים הבאים:
1. אירוע הנזק אינו מהווה מקרה ביטוח נזקי טבע כמוגדר לעיל;
 2. במקרה של אירוע מחלה או תקיפת מזיקים - בתנאי שננקטו כל אמצעי המנע המקובלים בענף ובוצעו כל הפעולות והאמצעים המפורטים בתקן IMCGAP ותקן IMCGSP;
 3. הנזק הכמותי ארע לגידול המבוטח והתרחש לפני תום תקופת הביטוח לגידול המבוטח, ובמקרה של אירוע מחלה או תקיפת מזיקים - בתנאי שהתגלה לא יאוחר מ-7 ימים ממועד סיום הקטיף.

3. מקרה ביטוח למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח

אירוע אחד או יותר מהסיכונים המפורטים דלקמן, שהתרחש במהלך תקופת הביטוח במבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח וגרם באופן ישיר לנזק למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח, אלא אם הוגדר מפורשות אחרת:

א. סערה

מהירות רוח ומשבי רוח חזקים מקומיים בערכים רגועים של לפחות 35 קשר באזור הגידול, כפי שתימדד בסוכה מטאורולוגית.

ב. ברד

ג. שיטפון -

של מי גשמים, הפשרת שלגים ו/או עליה על גדותיהם או גובהם הרגיל של ים, אגם, נחל וכל מקווה מים אחר מחוץ לדרכי זרימתם הרגילות מעל או מתחת לפני הקרקע, לרבות עליית מי תהום וזרמי מים, שמקורם בשטחים הסמוכים לשטח הגידול המבוטח, הגורמים לסחף קרקע או לנזקים אחרים למבנה המבוטח/או לרכוש המבוטח, ובלבד שהשטח המבוטח היה מנוקז היטב.

ד. אש ונזק תאונתי -

ו/או אחד או יותר מאירועים דלקמן, למעט אם מקורו בתנור של המבוטח, שלא בוטח:

1. אש כתוצאה מפגיעת ברק.

2. אש, עשן, פיח, או אדים בלתי צפויים הנפלטים מאש או מכל תהליך של חימום, הגורמים נזק למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח, לרבות נזקים שמקורם אינו ברכוש המבוטח.

3. נזק תאונתי על ידי כלי רכב, ציוד נע, מנופים, מכשירי הרמה, לרבות נזק עקב נפילות של משא או חפצים מהאוויר.

4. נזק תאונתי הנגרם למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח עקב דלקים ודשנים כתוצאה מהימלטות, התבקעות, הצפה, נזילה או עבירה על גדותיהם של דוודים, מיכלים, מערכות צנרת והסקה עקב התבקעות, ולמעט נזק למערכות עצמן.

4. נזק למבנה המבוטח ו/או לרכוש הביטוח

נזק ישיר למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח בחוזה זה, אלא אם הוחרג במפורש, ולמעט נזק עקיף ותוצאתי.

5. נזק כמותי

נזק שנגרם לגידול המבוטח וכתוצאה ישירה ממנו היבול אינו עומד בתקן IMCGAP ותקן IMCGSP ואינו ראוי לשימוש, ו/או תמותת צמחים ו/או שתילים של הגידולים המבוטח. יובהר בזאת, כי אין כיסוי ביטוחי לנזק איכותי.

6. מעריך

מעריך נזקים מטעם המבטח.

7. אירוע אקלימי

תופעת טבע אקלימית חריגה שאינה מעשה ידי אדם.

8. תמותת צמחים ו/או שתילים

צמח או שתיל שכתוצאה מקרה ביטוח, במהלך 30 ימי הגידול הראשונים ממועד השתילה (כולל) - לא יניב כלל יבול.

9. חזרה הביטוח

פוליסה זו, על נספחיה, לרבות טופס הזמנה לקבלת הצעה לביטוח, הודעת התשלום והרשימה.

10. הרשימה

המפרט המצורף לחוזה זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו, לרבות דמי הביטוח, פירוט הרכוש המבוטח, השטח המבוטח ופרטים נוספים, וכן כל תוספת שתוצא, אם תוצא, מעת לעת על ידי המבטח, לרבות שאלון שמילא המבוטח וסקר שבוצע על ידי המבטח.

11. השתתפות עצמית

הסכום בו ישא המבוטח בגין כל מקרה ביטוח בנפרד, ושינוכה מסך תגמולי הביטוח, בהתאם לתנאי חוזה ביטוח זה, לרבות הרשימה.

12. תקופת החוזה

מיום 1.1.2020 ועד ליום 30.9.2020.

13. תקופת הביטוח

מיום קבלת המבוטח לביטוח על ידי המבטח, בכפוף למפורט בסעיף ב' להלן, אך לא לפני תחילת תקופת החוזה, ועד לאחד המועדים הבאים, **לפי המוקדם מביניהם** –

א. **לאחר תום מחזורי הגידול המבוטחים, כמפורט ברשימה.**

ב. **עד ליום 30.9.2020.**

ג. **עד לסיום גבול אחריות המבטח הנקוב בפוליסה לגידול המבוטח ו/או למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח.**

14. דמי הביטוח

הפרמיה המשולמת למבטח על ידי המבוטח עבור ביטוח הגידול המבוטח, המבנים המבוטחים והרכוש המבוטח, לפי הפירוט הניתן בהודעת התשלום.

15. תגמולי ביטוח

הסכום שישולם למבוטח על ידי המבטח כשיפוי או כפיצוי, לפי העניין, עד לתקרת גבול האחריות עבור נזקיו של המבוטח בשל מקרה הביטוח, לכל המבנים המבוטחים, הגידולים המבוטחים והרכוש המבוטח על פי חוזה זה, כמפורט ברשימה, בניכוי סכומי ההשתתפות העצמית בהם חייב המבוטח על פי חוזה זה.

16. תקרת גבול אחריות המבטח

הסכום המירבי אותו מתחייב המבטח לשלם כתגמולי ביטוח לפי חוזה ביטוח זה לתקופת הביטוח לשטח שניזוק כתוצאה מקרות מקרה ביטוח למבנה המבוטח ו/או לגידול המבוטח ו/או לרכוש המבוטח, כמפורט ברשימה ולפי ערכם ברשימה, אך לא יותר ממחיר השוק שניתן לקבל בעדו במועד קרות מקרה הביטוח, ובניכוי הוצאות נחסכות וניצולת.

17. הגידול המבוטח

גידול מסחרי של צמח קנאביס לצורך רפואי בבית צמיחה או בבית צמיחה מחומם, בהתאם לרישיון גידול מתאים מאת משרד הבריאות ועל פי תנאיו, ובכפוף לגידול תחת כל תווי התקן הנדרשים לרבות תקן IMCGAP ותקן IMCGSP.

למען הסר ספק יובהר, כי הכיסוי הביטוחי לגידול המבוטח תקף כל עוד הגידול המבוטח נמצא בעת קרות מקרה הביטוח בשטח המבוטח, כמוגדר בחוזה הביטוח.

18. הרכוש המבוטח

הרכוש אותו ביטח המבוטח אשר נמצא במבנה המבוטח אשר משמש לגידול המבוטח, כמפורט ברשימה וכן כל ציוד אחר שאישר המבטח כמפורט ברשימה.

19. המבנה המבוטח

בית צמיחה או בית צמיחה מחומם כמוגדר בחוזה זה.

20. בית צמיחה

מבנה מחופה ברירות פוליאיתילן גמישות או בפלסטיק קשיח, עם או בלי תוספת רשת במשך כל תקופת הגידול, המשמש לגידול צמחים ואשר בנוי בהתאם להוראות היצרן.

21. בית צמיחה מחומם

בית צמיחה כמוגדר בחוזה זה, הכולל חימום רציף בין החודשים נובמבר עד מרץ (כולל).

22. פגיעה תאונתית

נזק מקרי, פתאומי ובלתי צפוי מראש.

23. שטח מבוטח

שטח כלל המבנים המבוטחים אותו ביטח המבוטח כמפורט ברשימה, ובכל מקרה לא יותר משטחי המבנים בפועל לפי קביעת המערך.

24. שטח ניזוק

שטח המבנה המבוטח בדונם שבו אירע על פי קביעת המערך מקרה ביטוח כמוגדר לעיל, ובכל מקרה לא יותר מהשטח המבוטח למבנה המבוטח כמפורט ברשימה.

25. החוק

חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981, על התקנות והצווים מכוחו.

26. הוצאות נחסכות

עלויות העבודה שלא בוצעה בפועל, לפי קביעת המערך.

27. היבול הפוטנציאלי

היבול של הגידול המבוטח, שעל פי קביעת המערך היה צפוי לעמוד בתקן **IMCGAP** ובתקן **IMCGSP** בשטח המבוטח אילולא ארע מקרה הביטוח, לכל מחזור בנפרד.

28. מחזור גידול

התקופה המתחילה החל משלב השתילה, בכפוף להמצאות השתילים במבנה המבוטח, ועד לסיום קטיף התפוחות.

29. סוכה מטאורולוגית

סוכה של השירות המטאורולוגי או סוכת מדידה של משרד החקלאות - לפי הקרובה ביותר למקום אירוע הנזק - על פי הנתונים שימדדו בגובה 2 מטר מעל פני הקרקע.

ב. תנאים לביטוח

מוסכם בין הצדדים כי על פי חוזה זה ניתן לבטח את כל שטח גידול הקנאביס הרפואי, לרבות המבנים והרכוש הנלווה, בהתמלא התנאים המצטברים להלן:

1. הוגשה למבטח בקשה לביטוח כל המבנים על שטחיהם וכל הגידולים שבאותם מבנים על שטחיהם הנמצאים בבעלותו ובהחזקתו של המבוטח ושלמבוטח זכות כלשהי בהם.
למען הסר ספק יובהר, כי הכיסוי הביטוחי לגידול המבוטח תקף כל עוד הגידול הניזוק נמצא בעת קרות מקרה הביטוח בשטח המבוטח, כמוגדר בחוזה זה.
- במידה והמבוטח בוחר לבטח גם רכוש, אזי כל הרכוש המבוטח מאותו סוג ושבאותו מבנה מבוטח, הנמצא בבעלותו ובהחזקתו של המבוטח ושלמבוטח זכות כלשהי בו.
2. המבוטח מחזיק ברישיון גידול קנאביס רפואי עדכני ותקף מאת משרד הבריאות (יק"ר), ועומד בכל עת בכל תנאי הרישיון.
3. כל המבנים המבוקשים לביטוח נבנו וקיבלו אישור הנדסי לתקינותם והנם בעלי תווי תקן מתאימים לרבות תקן IMCGAP ותקן IMCGSP.
4. הבקשה לביטוח הוגשה למבטח על גבי טופס הזמנה לקבלת הצעה אשר מולא במלואו ונחתם כנדרש, וזאת לא יאוחר מיום 28.2.2020, לרבות השאלון המצורף לו.
5. עם קבלת הבקשה, המבטח יהיה רשאי לשלוח סוקר כדי לבחון את המבנים והגידולים המבוקשים לביטוח.
6. המבטח אישר בכתב את הסכמתו לקבלת המבוטח לביטוח.
7. הביטוח יכנס לתוקף רק לאחר אישור המבטח ולאחר חלוף 3 ימים מתשלום מלא של דמי הביטוח (לא כולל יום התשלום), ובתנאי שלא ארע מקרה ביטוח עד למועד זה.
8. המבוטח מחויב להודיע למבטח בכתב ומיידית על כל שינוי או תוספת במבנים המבוטחים ו/או ברכוש המבוטח ו/או בגידול המבוטח שנעשו לאחר כניסת הביטוח לתוקפו, שינויים ותיקונים אלו ייכנסו לתוקף רק לאחר שהמבטח נתן לכך הסכמתו המפורשת בכתב.

ג. התחייבויות המבטח

1. בתמורה להתחייבויות המבטח לתשלום דמי ביטוח, ובכפיפות לכל התנאים, ההגבלות והחריגים הכלולים בחוזה ביטוח זה, מתחייב המבטח כי בקרות מקרה הביטוח לגידול המבטח ו/או למבנה המבטח ו/או לרכוש המבטח, בתוך תקופת הביטוח, ישלם המבטח למבטח תגמולי ביטוח בסכומים שיחושבו על ידי המבטח, שלא יעלו על תקרת גבול אחריות המבטח, לכל מחזור גידול בנפרד, בניכוי השתתפות עצמית ובכפוף לסעיפי ביטוח חסר וביטוח יתר.
2. מבטח זכאי לקבל תגמולי ביטוח גם אם קרה מקרה הביטוח תוך תקופת הביטוח יותר מפעם אחת באותה משתלה ובלבד שסך כל תגמולי הביטוח לא יעלו על תקרת גבול אחריות המבטח לשטח הניזוק. יובהר, כי כל תשלום תגמולי ביטוח למבטח מקטין את תקרת גבול אחריות המבטח, לכל מחזור גידול בנפרד, וניתן להגדילה בחזרה בתמורה לתשלום דמי ביטוח מראש למבטח.
3. למען הסר ספק יובהר, כי עם קרות נזק שאינו ניתן לתיקון למבנה ו/או לרכוש המבטח או עם קרות נזק כמותי לגידול המבטח במלוא גבול אחריות המבטח לכל מחזור גידול בנפרד - הביטוח יגיע לסיומו ותמורת תוספת דמי ביטוח יוכל המבטח לרכוש מהמבטח ביטוח חדש.
4. קביעת גובה הנזק וחישוב תגמולי הביטוח לגידול המבטח:
 - א. בקרות מקרה ביטוח נזקי טבע או אסונות טבע לגידול המבטח שגרם לנזק כמותי לגידול המבטח, יקבע המערך את גודל השטח של הגידול הניזוק בפועל, ועל פי הערכתו יקבע המערך את פוטנציאל היבול ואת היבול הניזוק בנזק כמותי בכל השטח המבטח.
 - ב. המערך יקבע את שיעורו של הנזק על פי היחס שבין היבול הניזוק בנזק כמותי לבין היבול הפוטנציאלי בשטח הניזוק (בביטוח נזקי טבע) או בשטח המבטח (בביטוח אסונות טבע).
למרות האמור לעיל, במקרה של תמותת צמחים ו/או שתילים במהלך 30 ימי הגידול הראשונים ממועד השתילה (כולל), יקבע המערך את שיעור הנזק על פי היחס שבין כמות הצמחים ו/או שתילים המתים בשטח הניזוק או המבטח, לפי העניין, לבין סך כל הצמחים ו/או השתילים הקיימים בפועל בשטח הניזוק או המבטח, לפי העניין.
- ג. תגמולי הביטוח יחושבו על פי מכפלת שיעור הנזק, כפי שקבע המערך, בשטח המבטח או הניזוק, לפי העניין ובתקרת גבול אחריות המבטח למחזור אחד.
למרות האמור לעיל, במקרה של תמותת צמחים ו/או שתילים במהלך 30 ימי הגידול הראשונים ממועד השתילה (כולל), יחושבו תגמולי הביטוח על פי מכפלת שיעור הנזק שקבע המערך, בשטח המבטח או הניזוק לפי העניין, באחוז מסוים מתקרת גבול האחריות, למחזור אחד, כפי שיקבע ברשימה.
- ד. יובהר בזאת, כי כמות הצמחים והשתילים הניזוקה ו/או פוטנציאל היבול שיספרו על ידי המערך, יכללו אך ורק צמחים, שתילים ותפרחות אשר ניזוקו באופן ישיר ומחלט מאחד הסיכונים המבטחים ושעמדו בתקן IMCGAP ובתקן IMCGSP לפני קרות מקרה הביטוח וכתוצאה מקרות מקרה הביטוח אינם עומדים עוד בתקן IMCGAP ובתקן IMCGSP ואין אפשרות לעשות בהם שימוש.
- ה. מתגמולי הביטוח ינוכו הוצאות נחסכות וניצולת שתיוותר, לפי קביעת המערך.

5. קביעת גובה הנזק וחישוב תגמולי הביטוח למבנה המבוטח ולרכוש המבוטח:

א. **נזק הניתן לתיקון:** עלות החזרת המבנה המבוטח ו/או הרכוש המבוטח הניזוק למצב בו היה ערב קרות מקרה הביטוח, על פי קביעת המעריך, ללא ניכוי בגין בלאי או שימוש אך למעט שיפורים, ובכל מקרה לא יותר מתקרת גבול אחריות המבטח למבנה ו/או לרכוש הניזוקים.

ב. **נזק שאינו ניתן לתיקון:** עלות החלפת המבנה המבוטח ו/או הרכוש המבוטח הניזוק במבנה ו/או ברכוש חדש או משופץ מסוג דומה או זהה למבנה ו/או לרכוש המבוטח, על פי קביעת המעריך, אך אינו טוב או משופר ממנו, ובכל מקרה לא יותר מתקרת גבול אחריות המבטח למבנה ו/או לרכוש הניזוקים.

למען הסר ספק, נזק שאינו ניתן לתיקון על פי סעיף זה ייחשב כמקרה בו הושמד המבנה ו/או הרכוש המבוטח כליל או השיפוי על פי סעיף קטן א' שווה או עולה על השיפוי המשולם במקרה של נזק שאינו ניתן לתיקון.

ג. בתגמולי הביטוח על פי סעיפים קטנים א' וב' לעיל יכללו גם עלויות נלוות, החיוניות לתיקון הנזק או להחלפת המבנה ו/או הרכוש המבוטחים, לפי העניין, הכל בכפוף לביצוע בפועל ולהצגת חשבוניות ועד לגובה תקרת גבול אחריות המבטח לדונם הנקובה ברשימה, ובתנאי שערך מרכיב העבודה לא יעלה על 50% מתקרת גבול האחריות של המבנה ו/או הרכוש הניזוקים.

ד. מתגמולי הביטוח ינוכו הוצאות נחסכות וניצולת שתיוותר, לפי קביעת המעריך.

ה. האמור בסעיפים א' ו-ב' לעיל מותנה בכך שהמבוטח החל בעבודת התיקון או ההחלפה של הרכוש המבוטח שניזוק ו/או בעבודת התיקון או ההחלפה של המבנה המבוטח במקומו של המבנה הניזוק- מיד לאחר קבלת אישור לכך מאת המעריך וישלימה לא יאוחר מ- 12 חודשים לאחר קרות מקרה הביטוח, אלא אם נתן המבטח את הסכמתו בכתב להארכת תקופה זו.

ו. כל עוד לא נשא המבוטח בהוצאות התיקון או ההחלפה או הודיע למבטח כי אינו מעוניין לבצע תיקון או החלפה, ישולמו תגמולי הביטוח לפי תקרת גבול אחריות המבטח לדונם מבנה ו/או לפי תקרת גבול אחריות המבטח לרכוש המבוטח - בניכוי עלויות נחסכות, ניצולת ובניכוי שיעורי הפחת הנקובים להלן:

למבנים המבוטחים - 4% לכל שנה בהתאם לגיל המבנה, ולא יותר מ-50%.
לרכוש המבוטח - 10% לכל שנה בהתאם לגיל הרכוש, ולא יותר מ-50%.

ד. התחייבויות המבוטח

1. המבוטח חייב לטפל בשטח, במבנים, בגידול וברכוש המבוטח ברמה מקצועית נאותה ולנקוט בכל עת באמצעי המנע הידועים והאפשריים בענף, שיש בהם כדי להבטיח רמת יכולים גבוהה או כדי למנוע או להקטין כל נזק צפוי או כל נזק נוסף לגידול ו/או למבנים המבוטחים ו/או לרכוש המבוטח. מבוטח, שלא עשה כן רשאי המבטח, בכפוף להוראות החוק, להפחית את שיעור תגמולי הביטוח בעד הנזקים שנגרמו לאותו מבוטח בשיעור שהיה נחסך לו קיים את חובתו על פי סעיף קטן זה.
2. בקרות מקרה הביטוח חייב המבוטח להודיע למבטח בטלפון על קרות מקרה הביטוח וזאת תוך 48 שעות מעת אירוע הנזק.
3. בקרות נזק לכיסוי המבנה, חייב המבוטח לתקן את הכיסוי במהירות האפשרית על חשבונו כדי לא להחמיר את הנזק לגידול.
4. באי כח המבטח ו/או הפועלים מטעמו יהיו רשאים להיכנס בכל עת לשטח המבוטח, לשם ביצוע כל פעולה הנוגעת לחוזה זה, תוך תיאום עם המבוטח. מבוטח שיסרב ללא הצדק סביר לאפשר לעובדי המבטח ו/או מי מטעמו להיכנס לשטחו לצורך זה ייחשב כמי שהפר את חובת שיתוף הפעולה עם המבטח. למען הסר ספק יובהר, כי אי מתן היתר כניסה לשטח הגידול בטענה שנדרש אישור מרשות שלטונית כלשהי אינו בגדר הצדק סביר לעניין זה.
5. המבוטח ימציא, יספק ויגיש למבטח את כל הפרטים, המסמכים, ההוכחות והידיעות בקשר לנסיבות שבהן קרה מקרה הביטוח ובקשר לכל עניין הנוגע לאחריות המבטח, וזאת במועד במקום ובדרך שיוורה לו המבטח.
6. לא פעל המבוטח על פי חבותו, כאמור בפרק זה, ו/או לא פעל כך במועד, באופן שמחדלו גרם לכך שהמבטח חויב בתגמולי ביטוח גבוהים יותר, לא יהיה המבטח חייב בתשלום תגמולי הביטוח אלא בסכום שהיה חייב בו אילו קוימה חובת המבוטח, כאמור.
7. עשה המבוטח במתכוון דבר שהיה בו כדי למנוע מהמבטח את בירור חבותו או להכביד עליו, אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.
8. הפר המבוטח את חבותו על פי פרק זה, או שמסר למבטח עובדות כוזבות או שהעלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבותו, והדבר נעשה בכוונת מירמה - פטור המבטח מחבותו.

ה. חריגים

למען הסר ספק, חוזה ביטוח זה לא יחול ולא יכסה כל נזק שיגרם למבנה המבוטח ו/או לגידול המבוטח ו/או לרכוש המבוטח במקרים הבאים:

1. ביקוע גרעיני או זיהום רדיואקטיבי, כימי או ביולוגי מכל סיבה שהיא.
2. נזק הנגרם כתוצאה מדחייה או הקדמה בהתפתחות השתילים המבוטחים בין אם נגרם כתוצאה מסיכון המכוסה על פי חוזה ביטוח זה או לא.
3. כל נזק שנגרם לגידול המבוטח לאחר הקטיף או בעת הימצאם מחוץ למבנים הכלולים בביטוח זה.
4. למען הסר ספק, מוסכם ומוצהר בזאת שהנזק הנגרם על ידי הסיכונים המכוסים על פי חוזה ביטוח זה יחשב כמקרה הביטוח אך ורק כאשר הנזק הינו התוצאה הישירה של הסיכונים המכוסים על פי חוזה ביטוח זה, באופן שנזק עקיף או תוצאתי לא יהיה מכוסה בכל צורה ואופן.
5. הזנחה ו/או רשלנות רבתי ו/או הפסקת הטיפול בגידול המבוטח, של המבוטח, בני ביתו או עובדיו, לרבות אי נקיטת אמצעי מניעה או טיפול מקובלים למניעת הנזק.
6. כל נזק, שנגרם כתוצאה מסיכון שלא הוגדר במסגרת הסיכונים המכוסים בהגדרת מקרה הביטוח.
7. נזק איכותי לגידול המבוטח.
8. רעידת אדמה, התפרצות הר געש או זעזוע אחר של הטבע או אש תת קרקעית.
9. תסיסה עצמית, התחממות עצמית או הידלקות רכוש מעצמו או על ידי היותו נתון לתהליך כלשהו של חימום או ייבוש.
10. חומר גרעיני מלחמתי, קרינה מיננת או זיהום רדיואקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי מבעירת דלק גרעיני. למטרת סעיף קטן זה בלבד, בעירה תכלול תהליך כלשהו של בקוע גרעיני המכלכל את עצמו.
11. פרעות, שביתות והשבתות.
12. ניקוי שטח על ידי אש שהובערה על ידי המבוטח או מטעמו.
13. השמדת המבנה המבוטח ו/או הרכוש המבוטח ו/או הגידול המבוטח בפקודת רשות ציבורית כלשהי, החרמה, תפישה או הפקעה.
14. נזק שנגרם על ידי זיהום.
15. מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, מעשי איבה או פעולות מסוג מלחמה (בין אם הוכרזה ובין אם לא הוכרזה). מלחמת אזרחים, פעולות חבלה, מרד, התקוממות צבאית או עממית, מרי, מרידה, מהפכה, שלטון צבאי או שלטון שתפסוהו באורח בלתי חוקי, משטר צבאי או מצב של מצור או מאורעות או גורמים כלשהם המביאים לידי הכרזה או קיום של משטר צבאי או מצב של מצור, טרור. לענין סעיף זה טרור פירושו שימוש באלימות למטרות פוליטיות הכולל שימוש באלימות למטרות הפחדת הצבור או חלק ממנו על ידי איש או אנשים הפועלים בשם או בקשר עם ארגון כלשהו. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל ולמען הסר ספק מובהר כי חוזה ביטוח זה אינו מכסה נזק כלשהו המוגדר כנזק בר-פיצוי על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א - 1961.
16. פגיעה תאונתית ו/או כשל מערכות לרכוש המבוטח.
17. גידול שגודל ללא רישיון לקנאביס רפואי תקף ועדכני ממשרד הבריאות ו/או שלא על פי מלוא הוראות תקן IMCGAP ותקן IMCGSP.
18. נגרם מקרה הביטוח על ידי המבוטח במתכוון - פטור המבטח מחבותו על פי חוזה זה.
19. הפר המבוטח את חבותו על פי פרק זה, או שמסר למבטח עובדות כוזבות או שהעלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבותו, והדבר נעשה בכוונת מירמה - פטור המבטח מחבותו.

ו. דמי הביטוח

1. המבוטח מתחייב לשלם למבטח דמי ביטוח. דמי הביטוח יהיו בהתאם לסכומים ומועדי התשלום שיפורטו בהודעת התשלום של המבטח שתישלח למבוטח.
 2. דמי הביטוח עבור הגידול המבוטח על פי חוזה זה (למעט דמי הביטוח בעבור סיכון אש, פגיעה תאונתית וביטוח מבנה ורכוש) מהווים רק חלק מדמי הביטוח הכוללים, ויתרת דמי הביטוח עבור הגידול המבוטח, בשיעורים של 35% ו- 80% (תלוי בסיכונים המבוטחים) תשולם למבטח על ידי הממשלה. למען הסר ספק יובהר, כי הממשלה הודיעה כי היא לא תשלם למבטח בגין כפל ביטוח במקרה בו רכש המבוטח כיסוי ביטוחי זהה עבור אותו נכס מבוטח. לא שילמה הממשלה את יתרת דמי הביטוח כאמור לעיל, ישלם המבוטח למבטח את חלקה של הממשלה.
- בכל מקרה של שינוי בהשתתפות הממשלה כאמור לעיל, ישתנו תעריפי דמי הביטוח בהתאם לשינוי עבור ביטוחים שירכשו על פי חוזה זה החל ממועד כניסת השינוי לתוקף.

ז. קביעת גובה הנזק

1. מיד לאחר קבלת המבטח הודעה על קרות מקרה הביטוח, מתחייב המבטח לשלוח מעריך אשר יקבע על פי הערכתו את גורם הנזק, גודל השטח הניזוק ושיעור הנזק ויודיע על כך למבוטח. המבוטח רשאי לדרוש, תוך 15 יום מעת קבלת קביעת המבטח על ידו, כי תבוצע הערכה נוספת של הנזק בדרך ובמקום עליהם יוסכם בין המבוטח לבין המבטח.
 2. את המבטח תחייב הערכת נזק, שבוצעה על ידי המעריך. למרות האמור לעיל, יוכל המבוטח להגיש למבטח במקביל הערכת נזק, שבוצעה על ידי כל גורם אחר (להלן: "הערכה חיצונית") אך ורק בתנאי, שהודעה על מקרה הביטוח ניתנה למבטח על פי תנאי הפוליסה והתאפשר למעריך מטעם המבטח לבדוק את הנזק. מבוטח, שלא עמד בתנאים מקדימים אלה, לא תותר הגשת הערכה חיצונית מטעמו.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מזכות המבוטח לפנות לוועדת הבוררות בכפוף להוראות סעיף הבוררות בחוזה זה.

ח. השתתפות עצמית

1. בקרות מקרה ביטוח נזקי טבע:
 - א. המבטח לא ישפה את המבוטח עבור נזק בשיעור של עד 10% מגבול אחריות המבטח למחזור אחד לשטח הניזוק.
 - ב. למרות האמור לעיל, במקרה של נזקי קרה, תהיה ההשתתפות העצמית 15% מגבול אחריות המבטח למחזור אחד לשטח הניזוק.
2. בקרות מקרה ביטוח אסונות טבע:
 - א. המבטח לא יפצה את המבוטח בשיעור של 30% מגבול אחריות המבטח למחזור אחד, לכל השטח המבוטח.
 - ב. למרות האמור לעיל, כאשר בחלק מהמבנים של הגידול המבוטח בביטוח אסונות טבע, עולה שיעור הנזק בגידול המבוטח על שיעור ההשתתפות העצמית, ובלבד ששטח מבנים אלו עולה על 15% מכלל השטח המבוטח או 10 דונם, לפי הנמוך ביניהם, תחושב ההשתתפות העצמית לפי סעיף קטן א' לעיל, לפי העניין, משטח המבנים הניזוקים של הגידול המבוטח בלבד.
3. בקרות מקרה ביטוח למבנה המבוטח ו/או לרכוש המבוטח:

שיעור ההשתתפות העצמית במבנה המבוטח הניזוק ו/או ברכוש המבוטח הניזוק יהיה 10% מגובה הנזק בגין כל מקרה ביטוח בנפרד, אך לא פחות מ- 20,000 ₪ (עשרים אלף שקלים חדשים).

ט. תנאים כלליים

1. תחולת החוק

על חוזה ביטוח זה יחול החוק, אלא אם הותנה אחרת בחוזה הביטוח וברשימה לטובת המבוטח.

2. פרשנות

למונחים חקלאיים מקצועיים המופיעים בחוזה ביטוח זה, ולא הוגדרו בו באופן מפורש, יינתן הפירוש המקצועי המקובל בענף.

3. חובות המבוטח ואמצעים להקלת הסיכון

א. המבוטח חייב לטפל בגידול המבוטח ברמה מקצועית נאותה ולנקוט בכל עת באמצעי המנע הידועים, המקובלים והאפשריים בענף, שיש בהם כדי להבטיח רמת יבולים גבוהה או למנוע ו/או להקטין כל נזק צפוי ו/או נוסף לגידול ו/או לרכוש המבוטח וזאת בגבולות הסביר ובנסיבות המקרה.

ב. מבוטח, שלא עשה כן, רשאי המבטח להפחית את תגמולי הביטוח בשיעור שהיה נחסך לו קיים המבוטח את חובתו על פי סעיף זה.

ג. הותנה בחוזה ביטוח זה, שעל המבוטח לנקוט אמצעי להקלת סיכנונו של המבטח, ואותו אמצעי לא ננקט תוך פרק הזמן שקבע לכך המבטח, יראה בכך המבטח החמרת הסיכון ויחולו הוראות סעיפים 18 ו-19 לחוק, בשינויים המחויבים.

4. חובת הגילוי של המבוטח ומשמעותה המשפטית

א. חוזה ביטוח זה הוצא על סמך התשובות, שנתן המבוטח בכתב למבטח לשאלות עליהן נשאל בהזמנה לקבלת הצעה, ששימשה בסיס לחוזה זה.

ב. לא ענה המבוטח תשובות מלאות וכנות, או לא גילה למבטח ענין מהותי, או לא נקט באמצעים, שנדרשו על ידי המבטח להקלת הסיכונים ו/או למניעת מקרה הביטוח, יהיה המבטח רשאי לבטל חוזה זה או להקטין את היקף חבותו על פי הוראות החוק.

ג. המבוטח יגלה למבטח, במשך תקופת הביטוח, כל שינוי מהותי תוך זמן סביר מעת שנודע לו על כך (להלן: "החמרת הסיכון"). לא גילה המבוטח למבטח את החמרת הסיכון, יהיה המבטח רשאי לבטל חוזה זה או להקטין את היקף חבותו, בכפוף להוראות החוק.

ד. "ענין מהותי" או "החמרת הסיכון" הינו ענין שיש בו כדי להשפיע על נכונות המבטח לכרות את חוזה הביטוח או לכרותו בתנאים מסוימים, לרבות:

1. תיאור הגידול המבוטח, לרבות תיאור השטח המבוטח, תנאים ושיטת הגידול וכמות היבול המבוטח.

2. תיאור הרכוש המבוטח.

3. זהות הבעלים ו/או המחזיקים בגידול ו/או ברכוש המבוטח.

4. כל ארוע המשפיע על הערכת הסיכון המבוטח, לרבות שינויים שיוכנסו במבנים היכולים להשפיע על חוזקו או שינוי בשיטות גידול כמו הפסקת חימום וכדומה.

5. אמצעי בטיחות או אמצעים להקלת סיכונים ומניעת מקרי הביטוח, שקיימים בחצרי המבוטח או הוסכם על התקנתם.

6. נזקים קודמים שארעו לגידול ו/או לרכוש מסוג הגידול ו/או הרכוש המבוטח לפי חוזה זה בשלוש העונות שקדמו לתקופת הביטוח.

7. עברו הביטוחי של המבוטח.

8. נזקים שקרו לגידול המבוטח ערב כניסת חוזה ביטוח זה לתוקף, ואשר היו בידיעת המבוטח.

5. תביעה לתגמולי ביטוח וחובת שיתוף הפעולה של המבוטח עם המבטח

א. על המבוטח למסור למבטח **תוך זמן סביר** לאחר שנדרש לכך את המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבות המבטח, ואם אינם ברשותו, עליו לעשות כמיטב יכולתו על מנת להשיגם ולהעבירם למבטח.

ב. בקרות מקרה ביטוח על המבוטח להודיע למבטח על מקרה הביטוח **לא יאוחר מ-48 שעות** מעת אירוע הנזק או מעת היודע לו עליו, לפי העניין.

ג. **למען הסר ספק, מוצהר בזה כי דרישה לתשלום תגמולי ביטוח תחשב כדרישה שנמסרה למבטח רק אם ולאחר שנמסרו למבטח כל המידע והמסמכים הדרושים.**

ד. **אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח בעד נזק שהמבוטח יכול היה למנוע או להקטין בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן בנקיטת אמצעים סבירים, שהמבטח הורה לו לנקוט.**

ה. 1. לאחר קבלת המבטח מהמבוטח הודעה על מקרה הביטוח, יישלח מטעמו ועל חשבונו של המבטח מעריך לצורך קביעת מקרה הביטוח, היקף הנזקים וסוגיהם.

2. ממצאי המעריך ימסרו למבטח.

3. חלק המבוטח על מימצאי המעריך, עליו להודיע שוב למבטח על מקרה הביטוח בכפוף לאמור לעיל, והמבטח ישלח מטעמו מעריך נוסף לצורך קביעה חוזרת.

ו. 1. **לא פעל המבוטח על פי חבותו, כאמור בפרק זה ו/או לא פעל כך במועד, באופן שמחדלו גרם לכך שהמבטח חייב בתגמולי ביטוח גבוהים יותר, לא יהיה המבטח חייב בתשלום תגמולי הביטוח אלא בסכום שהיה חייב בו אילו קוימה חובת המבוטח, כאמור.**

2. **עשה המבוטח במתכוון דבר שהיה בו כדי למנוע מהמבטח את בירור חבותו או להכביד עליו, אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.**

ח. חובת גילוי

1. הציג המבטח למבוטח לפני כריתת החוזה, אם בטופס של הצעת ביטוח ואם בדרך אחרת שבכתב, שאלה בענין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו (להלן - ענין מהותי), על המבוטח להשיב עליה בכתב תשובה מלאה וכנה.

2. שאלה גורפת הכורכת ענינים שונים, ללא אבחנה ביניהם, אינה מחייבת תשובה כאמור אלא אם היתה סבירה בעת כריתת החוזה.

3. הסתרה בכוונת מרמה מצד המבוטח של ענין שהוא ידע כי הוא ענין מהותי, דינה כדין מתן תשובה שאינה מלאה וכנה.

ט. תוצאות של אי-גילוי

1. ניתנה לשאלה בענין מהותי תשובה שלא היתה מלאה וכנה, רשאי המבטח, תוך שלושים ימים מהיום שנודע לו על כך וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את החוזה בהודעה בכתב למבטח.

2. ביטל המבטח את החוזה מכוח סעיף זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר הביטול, בניכוי הוצאות המבטח, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה.

3. קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבטח חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים כמקובל אצלו לפי המצב לאמיתו לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:

(1) התשובה ניתנה בכוונת מרמה;

(2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו; במקרה זה זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות המבטח.

6. תגמולי הביטוח

- א. תגמולי הביטוח ישולמו למבוטח תוך 30 יום מהיום שהיו בידי המבטח המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותו.
- ב. על תגמולי הביטוח תתוסף ריבית בשיעור הקבוע בסעיף 28 ד' לחוק, מתום 30 יום ממסירת התביעה למבטח.
- ג. העקרונות האמורים בסעיף זה לחישוב תגמולי הביטוח ושיעורי ההצמדה יחולו גם אם שולמה התביעה לאחר תום תקופת הביטוח על פי חוזה זה.

7. תקופת ההתיישנות

תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי הביטוח, הן מהמבטח והן בערכאות, היא שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח.

8. ביטוח כפל

אם בעת קרות מקרה הביטוח, יהיה קיים לגבי הגידול המבוטח ו/או המבנה המבוטח ו/או הרכוש המבוטח ביטוח או ביטוחים אחרים לתקופות ביטוח חופפות, על המבוטח להודיע על כך למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או נודע לו עליו. המבטח ישתתף בסכום הביטוח החופף עם שאר המבטחים בהתאם ליחס בין סכומי הביטוח. אין באמור לעיל כדי לגרוע מחבות המבטח כלפי המבוטח יחד ולחוד עם המבטחים האחרים לגבי סכום הביטוח החופף.

9. ביטוח חסר

- א. מוסכם בזאת בין הצדדים שבכל מקרה שנמצא כי שטח הגידול בפועל של מין גידול כלשהו שבבעלותו או בהחזקתו של המבוטח, גדול מהיקף השטח המבוטח, תפחת חבות המבטח בשיעור יחסי שהוא כיחס בין השטח המבוטח לבין השטח בפועל.
- ב. מוסכם בזאת בין הצדדים שבכל מקרה שנמצא כי היקף הרכוש בפועל ו/או שווי הרכוש בפועל מאותו סוג שנמצא במבנים המבוטחים, גדול מהיקף הרכוש המבוטח ו/או משווי הרכוש המבוטח, בהתאמה, תפחת חבות המבטח בשיעור יחסי שהוא כיחס בין היקף הרכוש המבוטח לבין היקף הרכוש בפועל ו/או בין שווי הרכוש המבוטח לבין שווי הרכוש בפועל, בהתאמה ולפי העניין.

10. ביטוח יתר

עלה סכום הביטוח, בעת כריתת החוזה או לאחר מכן, באופן בלתי סביר על שוויו של הגידול או המבנה המבוטח או הרכוש המבוטח, רשאי המבטח לדרוש בכל עת הפחתת סכום הביטוח עד לשווי הנכס בקרות מקרה הביטוח. נדרשה הפחתה זו, יפחת סכום הביטוח ובמקביל יפחתו גם דמי הביטוח לתקופה הרלוונטית.

11. הצמדה

מוסכם בזאת בין הצדדים כי סכומי הפיצוי הנקובים בחוזה זה הינם סכומי הפיצוי אשר הצדדים מסכימים להם מראש. סכומי הפיצוי ישתנו בהתאם למדד המחירים לצרכן הידוע במועד תשלום תגמולי הביטוח, ביחס למדד המחירים הידוע ביום תחילת תוקפו של חוזה זה.

12. קיזוז חובות

חובות קצובים שהמבוטח חב למבטח בין בגין חוזה זה ובין בגין חוזה אחר, ניתנים לקיזוז, כנגד כל סכום המגיע למבוטח ממנו. כמו כן, במידה וקיים חשש סביר לאי פירעון החוב רשאי המבטח לקזז את יתרת דמי הביטוח המגיעים לו מהמבוטח בגין הביטוח, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם.

13. תחלופ

- א. הייתה למבוטח, בשל מקרה הביטוח, גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי, שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח, מששילם תגמולי ביטוח וכשיעור התגמולים ששילם.
- ב. המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות, שעברה אליו לפי סעיף זה באופן, שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מצד שלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שקיבל מהמבטח, ובלבד שהסכומים שנגבו מהצד השלישי יחולקו בין המבטח ובין המבוטח, על פי שיעור תגמולי הביטוח מתוך סך הנזק המכוסה, לפי קביעת מעריך המבטח.
- ג. קיבל המבוטח מצד שלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו מיד למבטח. לא יעשה המבוטח כל פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח. **עשה המבוטח איזו מהפעולות הרשומות לעיל, יפצה את המבטח בגין הנזקים שנגרמו לו.**

14. הארכת הביטוח

- א. כל הארכה של תקופת הביטוח על פי חוזה ביטוח זה טעונה הסכמה של המבטח אשר תינתן במפורש למטרה זו.
- ב. הוארכה תקופת הביטוח על ידי חידוש חוזה הביטוח יהיה המידע, שנמסר על ידי המבוטח בהצעת הביטוח או בדרך אחרת, חלק בלתי נפרד אף ממסמך ההארכה.
- ג. היה חוזה ביטוח זה חידוש של חוזה ביטוח קודם, יראו את ההצעה והמידע האחר לביטוח המקורי, כחלק בלתי נפרד מחוזה ביטוח זה.

15. ביטול הביטוח

א. המבטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, **ובלבד שהודעה על כך תישלח למבוטח בדואר רשום לפחות 15 יום לפני התאריך בו יתבטל הביטוח.** למרות האמור לעיל, ביטול הביטוח בעקבות חוב דמי ביטוח של המבוטח למבטח יעשה על פי המפורט בסעיף 15 לחוק וחישוב דמי הביטוח יעשה כמפורט בסעיף ב' להלן.

אם המבטח יבטל את הביטוח לפני תום תקופת הביטוח והעילה לביטול אינה שהמבוטח הפר את חוזה הביטוח או ניסה להונות את המבטח, ישיב המבטח למבוטח את סכום דמי הביטוח שהיה דורש ממבוטח דומה, לפי סוג הביטוח המבוטל, לאותו סוג ביטוח ביום הביטול, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח.

ב. המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח לפי שיקול דעתו, **בתנאי שלא קיבל תגמולי ביטוח מהמבטח במהלך תקופת הביטוח, ובלבד שהודעה על כך תתקבל אצל המבטח בדואר רשום.**

פקיעת תוקף הביטוח תחול באופן מיידי החל ממועד קבלת הודעת הביטול אצל המבטח כאמור לעיל.

במקרה כזה המבוטח יקבל החזר דמי ביטוח לאחר שהמבטח ישאיר לעצמו 50% מדמי הביטוח עבור תקופת הביטוח כולה, בתוספת 10% בגין כל חודש מתחילת תוקפו של חוזה הביטוח ועד למועד בו הסתיים הביטוח בפועל או את סכום דמי הביטוח יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח לגידול - לפי הגבוה מביניהם.

16. בוררות

- א. בכל מקרה שיתגלעו חילוקי דעות בתביעת המבוטח לתגמולי ביטוח הנובעים מחוזה זה ו/או ערעור על קביעת מעריך המבטח על פי חוזה זה, רשאים הצדדים, בהסכמה, לפנות לבוררות.
- ב. פניית הצדדים לבוררות תהווה הסכמה לברור הסכסוך ביניהם במסגרת הבוררות.
- ג. עם קבלת הסכמת הצדדים לפנות לבוררות, יראו הוראות סעיף זה כהסכם בוררות בהתאם לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968.
- ד. הבוררות תתקיים בפני בורר יחיד שימונה על ידי המנהל הכללי של משרד החקלאות (להלן: "הבורר").
- ה. על הבוררות לא יחולו סדרי הדין והראיות המחייבים בערכאות משפטיות.
- ו. על הבוררות לא יחול הדין המהותי.
- ז. הבורר לא יהיה מחויב לנמק את פסקיו, למעט במקרים בהם פסק הבוררות יקבע לתשלום סכום העולה על חצי מיליון ש"ח.
- ח. על הבוררות יחולו הוראות חוזה זה.
- ט. המבטח ו/או המבוטח ימציאו בכתב לבורר את מהות חילוקי הדעות המובאים להכרעה וזאת תוך 30 יום מעת שנמסרה למבוטח החלטת המבטח ביחס לתביעת תגמולי הביטוח, ואילו המבוטח ו/או המבוטח ימציאו בכתב לבורר את כתב הגנתם תוך 30 יום מעת שנמסרה למבטח ו/או למבוטח כתב התביעה בכתב, כאמור לעיל.
- י. מוסכם בזאת, כי עם הגשת תביעה על ידי המבוטח לבורר, על המבוטח לשלם דמי בוררות בסך 400 ש"ח. במידה והבוררות תימשך למעלה משתי ישיבות, החל מהישיבה השלישית ואילך, על המבוטח לשלם דמי בוררות בסך של 400 ש"ח עבור כל ישיבה נוספת.
- יא. לבורר יהיה שיקול דעת באם להחזיר למבוטח את דמי הבוררות ששולמו על ידו בלבד, וזאת באופן מלא או חלקי, ובתנאי שהמבוטח זכה בבוררות. למען הסר ספק יובהר, כי הבורר לא יהיה מוסמך לפסוק הוצאות למי מהצדדים.

17. הודעות

הודעה של המבוטח למבטח תימסר למען המבטח: דרך מנחם בגין 74, תל-אביב. הודעה של המבטח למבוטח תימסר לפי המען האחרון הידוע למבטח. הודעה, שדוורה בדואר רשום בצירוף אישור מסירה תיחשב כהודעה, שנמסרה לנמען 72 שעות אחר שנשלחה.

18. קריאת סרק

המבטח יהיה זכאי לתבוע מהמבוטח פיצוי ו/או השבה בגין כל הוצאותיו והנזקים שנגרמו לו כתוצאה מקריאת סרק ו/או הטרדה ללא צורך שנעשו מטעם המבוטח באופן סידרתי בקשר לתביעה לתגמולי ביטוח על פי חוזה זה.